

Indsamling af svar og mentimeter fra workshop om PFAS – vidensdeling

A. Hvordan kan vi styrke eksisterende netværk eller vidensdelingsfora omkring PFAS?

- Der mangler koordinering og viden skal struktureres
- Øget samarbejde mellem myndigheder og forsynings
- Viden skal samles i en national task force
- Oversigt/bruttoliste over eksisterende netværk/hjemmesider
- MST er vidensbank, hvor hjemmesiden løbende opdateres. Opret diskussionsforum.
- Koordination på tværs
- Vandværker og spildevandsforsyninger ligger uden for KL. Hvordan kan viden herfra inddrages.
- Anvende KL-gruppens spørgefunktion til at koble regioner og MST på. Så der bliver bedre mulighed for svar fra flere perspektiver. Da det er en funktion allerede eksisterer, burde det være nemt at implementere.

B. Hvad mangler der af netværk eller vidensdelingsfora omkring PFAS?

- Mange netværk – er der synergi/koordinering nok
- Vandplansarbejde
- Kan regionen ikke udbyde deres kurser i Videnscenteret, så det ikke kun er for eksklusive klubber
- Hvad gør vi i kommunen - tager vi fx prøver. Hvad med private borgere – prøvetagning ja/nej, når der er mistanke til grundvandet
- Spildevand/Virksomheder reguleres andet sted med forbud
- Der mangler vidensdeling/netværk for private aktører (fx jordmodtagere) (private virksomheder -> udfasning af PFAS).
- Én samlet indgang til viden (fx med data fra alle aktører) (inspireret af "PFAS in Flandern").

C. Hvordan kan vi styrke samarbejdet mellem forskellige netværk eller vidensdelingsfora?

- Fælles database:
  - o Jupiter
  - o PULS
  - o Vanda
- Netværk: Vi har netværk nok. Måske initiativ til fælles aktiviteter.
- Vejledning – det hele:
  - o Aktionsniveau
  - o Baggrunds niveau
  - o Bagatelgrænser
  - o Kildeopsporing
- National Handleplan:
  - o Hvornår har vi et problem
  - o Retningslinjer for hvordan vi håndterer fund af PFAS forureninger
  - o Vi har brug for vidensopbygning
  - o Handlingsorienteret
  - o Hvordan håndterer vi 1 prøve ad gangen

D. Hvordan kan vi blive bedre til at vidensdele i egen organisation?

- Små kommuner, hvordan forholder vi os til byggeaffald+jordflytning
- Hvad gør vi med PFAS-forurenet jord – ingen vil modtage det, de ved ikke hvad de skal gøre ved det
- Indvinding af vand med PFAS, mangler konkret viden i sagsbehandling

- PFAS-håndbog
- Kendte kilder, men hvad med alle de andre kilder
- Nye tilladelser, hvordan stiller vi de rigtige vilkår
- Interne ugemøder hvor man kan drøfte konkrete sager.
- Tværfaglig gruppe
- Jordgruppe sender PFAS-nyhed
- Vigtigt at viden ikke går tabt
- Taskforce
- Vi kan anbefale, at der etableres et PFAS-team på tværs af fagskellene, for at koordinere henvendelser fra borgere/politikere. Teamet skal have styr på hvem der orienterer om nyt på kurser/webinarer på næste PFAS-teammøde. Man skal have besluttet på forhånd hvem der gør hvad.

Mentimeter

Synes du, at du har den viden om PFAS, du har brug for?

Ja: 8

Nej: 56

Hvad kender du af fungerende netværk eller vidensdelingsfora omkring PFAS?

Jupiter

ATV Jord og grundvand

KTC

Envina

Ingen

MST

Deponinetværket

Dakofa
PFAS håndbogen
Regionernes PFAS netværk
DHI
Niras' netværk
PFAS sekretariatet
Internt i kommunen
VMR hjemmeside
Vidensdeling med nabokommunerne
Milsam
Tunhøj samarbejdet
Rambøll
Renseteknologi
Koordinationsforum (offentlige myndigheder)
Samarbejde DR, KL, FES, MST om undersøgelser
DTU PFAS Academy
Zero PM project

Hvad tager du med hjem fra workshoppen?

Viden om nogle netværk

Der er masser af viden at finde, og mere på vej

Vi skal vidensdele endnu mere

For mange netværk

Vigtigt med mere tværvidensdeling

Links til viden på nettet

Private aktører er hægtet af

Status fra MST om hvad der er på vej

PFAS task force i miljøgruppen internt i kommunen

Adgang til Vanda

Gode muligheder for vidensdeling. Alle er interesserede i at samarbejde om løsninger.

Der er intet nyt. Vi venter på politikerne og lovgivning

Der er ingen der har alle svarene, men vi kan i fællesskab skabe en vidensbank

Vi venter på MST

Netværk fra andre PFAS kollegaer

PFAS er pt i knopskydningsfasen

Det er en kæmpe opgave for hele sektoren at opbygge viden om PFAS

Der er behov for overblik – over netværk, erfaringer, renseteknologier, brancher, paradigmer...

Der skal dannes en koordinerende paraplyorganisation, som samler viden på de mange fagområder.

Mangler vejledning og retningslinjer, især på grænseværdier.

Tanke om at oprette Envina Spildevand PFAS subgruppe om PFAS lavthængende frugter

Brug for PFAS vej fra producenten til endestationen

Der mangler følgegruppe hvor alle eksisterende netværk er præsenteret